

ENCYKLOPEDIA Powszechna.

LISTA WSPÓŁPRACOWNIKÓW

k którzy dotychczas przyjęli udział w tém dziele.

Adamowicz Adam Dr.
 Alexandrowicz Jerzy.
 Anczyz Władysław Ludwik.
 Bałński Michał. †
 Baraniecki Adryjan.
 Baranowski Jan.
 Barącz Sądok, Ksiądz
 Bartoszewicz Adam.
 Bartoszewicz Julian.
 Belza Józef.
 Bentkowski Władysław.
 Berdau Felix.
 Berkiewicz Leopold.
 Bernhardt Henryk Dr.
 • Beyer Karol.
 Biernacki Cezary.
 Bliński Józef.
 Błaszczński Julian.
 Budziński Stanisław.
 Bujnicki Kazimierz.
 Chodźński Adam.
 Chodźko Ignacy. †
 Cichocki Teofil.
 Cohn A. F.
 Cybulski Wacław Dr. filoz.
 Czerwiński Florian.
 Dawid Wincenty.
 Dembowski Teodor.
 Dominiński Ludwik.
 Duchński H.
 Dudrewicz Władysław.
 Dutkiewicz Walenty.
 Estreicher Karol.
 Felisina Ewa. †
 Fiisz Zenon.
 Flatau Henryk.
 Funkenstein Antoni.
 Gąworecki Zygmunt.
 Gebauer Jan.
 Gliśczyński Adam Dr.
 Göhling Karol Ferd. Dr.
 Goldman Leon.
 Grynert Józef.
 Gróbczewski Adam.
 Gregorowicz Jan Kanty.
 Grochowski Wojciech.
 Hertz.
 Hiler Józef.
 Hoyer A. Dr.
 Hubert Leopold.
 Huczwiński W.
 Jahoikowski Grzegorz. †
 Jarochoński Kazimierz.
 Jasiniński Jan.
 Jenike Ludwik.
 Jocher Adam. †
 Jurkiewicz Karol.
 Kaczkowski Karol Dr.
 Kaczkowski Zygmunt.
 Kalinka Kazimierz.
 Karzewski Kazimierz.
 Kirkor Adam.

Kolberg Oskar.
 Kondratowicz Ludwik. †
 Konopucki Szymon.
 Korzeniowski Józef. †
 Korzeniowski Hipolit Dr.
 Kowalewski Józef.
 Krzyżewski Rufin.
 Kruszcowski Józef Ignacy.
 Kruszcowski Kujetan.
 Kremer Józef.
 Krupiński F. ksiądz.
 Kuczyński Alojzy.
 Kuczyński Stefan Dr.
 Kutusiewicz Adolf. †
 Kulesza Jan Dr.
 Langowski Marcellini Dr.
 Lelewel Jouchim. †
 Lesser Alexander.
 Lewestam Fr. Henryk.
 Lietter Jan.
 Lilpop Karol.
 Lipnicki A., Ksiądz.
 Eubecki Hieronim. †
 Eepkowski Józef.
 Machczyński K.
 Maciejowski Franciszek.
 Majer Józef Dr.
 Malinowski Fran. Xaw.,
 Maly J.
 Marcinkowski Antoni.
 Massalski Tomasz.
 Mącznyński Józef.
 Miecznikowski Aleksander.
 Miecznyński Adam.
 Miecznyński.
 Mikulski F.
 Morawski Szczepny.
 Morzycki Antoni.
 Mossbach August.
 Nanke Nabecki Adolf.
 Neufeldt Danijel.
 Neugebauer Ludwik Dr.
 Nowakowski Edward.
 Nowakowski Ferdynand.
 Nowiński St.
 Otto Leopold.
 Pankiewicz Jan.
 Papłowski Jan.
 Paprocki Emeryk.
 Parretti Antoni.
 Pawłowski Aleksander.
 Perkowski Piotr.
 Perwolf Józef.
 Pęczarski Nikodem.
 Pietrusiński Ludwik.
 Pisulewski Szymon. †
 Piwarski Jan Feliz.
 Plebański J. K. Dr.
 Pohls Edward. †
 Potujski Alexan.
 Porajski Seweryn.

Pracki Józef.
 Prażmowski Adam.
 Prokopowicz Wincenty.
 Przygłowski W. Ksiądz.
 Przyborowski Józef.
 Przysławski Alexander Dr.
 Przysławski Stanisław.
 Puchewicz Alfons.
 Rakowski Xawery Dr.
 Rogalewicz Antoni.
 Rogulski Leon.
 Rogulski Kazimierz.
 Rosen Matyas.
 Rothwand.
 Rzeźniowski Leon.
 Rzewuski Paweł, Biskup.
 Sawonies Jan.
 Seifman Piotr.
 Serwatowski Walerjan, Ksiądz.
 Skimborowicz Hipolit.
 Skłodowski Władysław.
 Skobel Fryderyk Dr.
 Skupiewski Julian.
 Stawianowski Jan Chryzostom.
 Smokowski Wincenty.
 Sobieszczański Fran. Muzymil.
 Sokolowski Leon Dr.
 Stądnicki A.
 Strauch F.
 Strykutowski T.
 Suchecki Henryk.
 Syński Szymon.
 Szaniawski Józef.
 Szokalski Wiktor Dr.
 Szulc Wacław, Ksiądz.
 Szye Joachim.
 Szymonowski Michał.
 Szymuński Xawery.
 Szyszko Bohusz Michał.
 Taczanowski Władysław.
 Trzetrzewiński Wojciech.
 Urbanski Wojciech Dr.
 Walecki Antoni.
 Wedeman Teodor.
 Wężyk Franciszek.
 Widman Karol.
 Wiślicki Ad.
 Wiśniewski Michał.
 Wiśniewski Adam.
 Wojcicki Kazim. Władysław.
 Wolński Adolf.
 Wolński Ludwik.
 Wrotnowski Antoni.
 Wrzesniowski Wincenty. †
 Wrzesniowski August.
 Wydrzyński Klemens. †
 Wyrzykowski Dr.
 Wyszynski Józef, Ksiądz.
 Zieliński Gustaw.
 Zieliński Wiktoryn.
 Żochowski Feliks.

134
24

ENCYKLOPEDIA POWSZECHNA.

TOM DWUDZIESTY DRUGI.

(Realne szkoły i nauki.—Saski błękit)

Homo sum. humani nil a me alienum esse puto.

TERENCYJUSZ

Człowiekiem jestem, a wszystko cokolwiek ludzkość
obchodzi, nie powinno mi być obojętnem.

WARSZAWA.

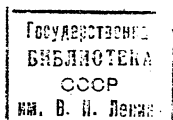
Nakład, druk i własność S. Orgelbranda, Księgarza i Typografa.

1866.

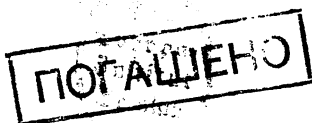
Wolno drukować z warunkiem złożenia w Komitecie Cenzury,
po wydrukowaniu, prawem przepisanej liczby egzemplarzy.

w Warszawie dnia 3 (15) Maja 1866 r.

Cenzor, **J. A. Rogalski.**

и 14509-8

1938 K 2 431

R.

Reasumpcya, z łacińskiego, znaczy *rozpoczęcie na nowo*. W dawnej Polsce używano tego wyrazu zamiast: otworzenie sejmu, trybunału najwyższego. *Reassumpcy*a znaczyła też czasem zatwierdzenie n. p. dawniejszych ustaw przez nowy sejm, czynności trybunału, albo konfederacyjnych przez sejm i t. p.

Reate, odwieczne miasto włoskie, było głównym siedliskiem Sabinów, które oni odebrali Aboriginom, za panowania Rzymian było prefekturą i miejscem rodzinnym Marka Terencyusza Warrona, z tego powodu Reatynem zwanego. U starożytnych okolica *Reate* słynęła żyznością i przyjemnością, szczególnie gdy Kureyusz około 2800 przed Chrystusem przez przecięcie skały, która o kilka mil na północ zawałiła dolinę, otworzył odpływ dla rzeki Velinus, który teraz tworzy sławne kaskady Terni, i przez to osuszył jeziora i błota, po których się dawniej rozlewała. Muły reatyńskie ceniono także dla ich wytrzymałości. Dzisiaj to miasto nazywa się *Rieti* i leży w pobliżu granicy neapolitańskiej, ma około 12,000 mieszkańców. Jest stolicą jednej z delegacji państwa kościelnego (24¹/₄ m. kw. i 70,000 miesz.), siedzibą biskupa, ma silny zamek, katedrę, ośm innych kościołów, dwanaście klasztorów, źródło słone i kilka fabryk wyrobów wełnianych, skorzanych i jedwabnych.

Réaumur (Renat, Antoni, Ferchault de) jeden z najznakomitszych fizyków swego czasu, urodził się 1683 r. w Larochette, początkowo oddawał się naukom prawnym, lecz później poświęcił się naukom przyrodzonym i w r. 1703 przybył do Paryża, gdzie w r. 1708 został członkiem akademii nauk. W pamiętnikach tejże akademii w r. 1709 ukazało się jego pismo p. t.: *De la formation et de l'accroissement des coquilles des animaux*, w którym po raz pierwszy okazał, że skorupy zwierząt powstają z pewnego soku, który z porów ciała tych zwierząt wychodzi. Próby czynione przez niego nad przerabianiem żelaza na stal dały mu poznać sposób przekształcania surowcu na żelazo, który to sposób w jednym z pism swoich opisał. Próby czynione nad odkryciem sposobu naśladowania porcellany japońskiej, doprowadziły go do poznania szkła nieprzezroczystego, zwanego od jego imienia *porcellaną Réaumura*. Lecz największą sławę zjednał sobie przez zbudowanie w r. 1730 swego termometru spirytusowego i wprowadzenie w nim nowej podziałki, którą utrzymano później przy zastąpieniu spirytusu przez merkuryjusz. Przyznana sobie płace 12,000 liwrow